

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

19 november 2009

WETSONTWERP
betreffende de uitoefening van een vrij
en gereguleerd cijferberoep
door een rechtspersoon

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

19 novembre 2009

PROJET DE LOI
relatif à l'exercice d'une profession libérale
et réglementée du chiffre
par une personne morale

	Blz.
INHOUD	
1. Samenvatting.....	3
2. Memorie van toelichting	4
3. Voorontwerp	10
4. Advies van de Raad van State	13
5. Wetsontwerp.....	16
6. Bijlage.....	21

	Pages
SOMMAIRE	
1. Résumé	3
2. Exposé des motifs	4
3. Avant-projet	10
4. Avis du Conseil d'État.....	13
5. Projet de loi.....	16
6. Annexe.....	21

**DE SPOEDBEHANDELING WORDT DOOR DE REGERING GEVRAAGD
OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 80 VAN DE GRONDWET.**

**LE GOUVERNEMENT DEMANDE L'URGENCE CONFORMÉMENT À
L'ARTICLE 80 DE LA CONSTITUTION.**

De regering heeft dit wetsontwerp op 19 november 2009 ingediend.

Le gouvernement a déposé ce projet de loi le 19 novembre 2009.

De «goedkeuring tot drukken» werd op 24 november 2009 door de Kamer ontvangen.

Le «bon à tirer» a été reçu à la Chambre le 24 novembre 2009.

cdH	:	centre démocrate Humaniste
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
FN	:	Front National
LDD	:	Lijst Dedecker
MR	:	Mouvement Réformateur
N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
PS	:	Parti Socialiste
sp.a	:	socialistische partij anders
VB	:	Vlaams Belang

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 52 0000/000:	Parlementair document van de 52 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN:	Plenum
COM:	Commissievergadering
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 52 0000/000:	Document parlementaire de la 52 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
PLEN:	Séance plénière
COM:	Réunion de commission
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : publications@laChambre.be

SAMENVATTING

Het wetsontwerp heeft als doel het de gereglementeerde intellectuele cijferberoepen mogelijk te maken hun activiteit in vennootschapsvorm uit te oefenen en aldus hun aansprakelijkheid te beperken.

Dit voorontwerp situeert zich in het kader van de uitvoering van maatregel nr. 15 van het federaal KMO-Plan dat werd goedgekeurd door de regering op 10 oktober 2008.

Momenteel kunnen de vrije en gereglementeerde cijferberoepen hun activiteit reeds in vennootschapsvorm uitoefenen (en de vennootschap op het tabel van het instituut inschrijven), maar blijven ze onbeperkt aansprakelijk voor hun beroepsfouten.

Zoals het al voor andere vrije beroepen het geval is, geeft dit wetsontwerp aan de drie cijferberoepen, met name de erkende boekhouder(-fiscalist), de externe accountant en externe belastingconsulent alsook de bedrijfsrevisor, de mogelijkheid hun aansprakelijkheid te beperken door de uitoefening van de activiteit in vennootschapsvorm mogelijk te maken. Zij worden wel verplicht om een verzekering af te sluiten die hun beroepsaansprakelijkheid dekt.

RÉSUMÉ

Le projet de loi a pour objectif de donner la possibilité aux professions intellectuelles et réglementées du chiffre d'exercer leur activité dans le cadre d'une société et donc, de limiter leur responsabilité.

Ce projet s'inscrit dans la mise en œuvre de la mesure n°15 du Plan fédéral pour les PME, approuvé par le gouvernement le 10 octobre 2008.

À l'heure actuelle, les professions libérales et intellectuelles du chiffre peuvent déjà exercer leur activité par une société (et inscrire celle-ci au tableau de l'Institut) mais elles restent responsables de manière illimitée pour leurs erreurs professionnelles.

À l'instar de ce qui est déjà instauré pour d'autres professions libérales, ce projet de loi prévoit la possibilité pour les trois professions du chiffre, à savoir comptable(-fiscaliste) agréé, expert comptable externe et conseil fiscal externe et réviseur d'entreprise, de limiter leur responsabilité par l'exercice de leur activité par une société. Elles sont obligées de souscrire à une assurance qui couvre leur responsabilité professionnelle.

MEMORIE VAN TOELICHTING

Dit voorontwerp situeert zich in het kader van de uitvoering van maatregel nr. 15 van het federaal KMO-Plan dat werd goedgekeurd op 10 oktober 2008.

Deze maatregel van het federaal KMO-plan werd in vier fasen gedeeld. De eerste fase, betreffende de beroepen van de vastgoedsector (de landmeter-experten en de vastgoedmakelaars) werd bij eerste lezing door de Ministerraad van 30 april 2009 goedgekeurd. De tweede fase, hierbij voorgesteld, betreft de cijferberoepen (de erkende boekhouders(-fiscalisten), de accountants en belastingconsulenten alsook de bedrijfsrevisoren). Daarna zullen de derde en de vierde fase betreffende de medische beroepen en de juridische beroepen volgen.

Dit ontwerp, dat tegemoet komt aan de vraag van de dienstverlenende intellectuele beroepen, maakt het hen mogelijk hun beroepsactiviteit uit te oefenen in vennootschapsvorm en de daarbij behorende aansprakelijkheid onder te brengen in een rechtspersoon.

Vandaag geldt voor de meeste dienstverlenende intellectuele beroepen een restrictieve benadering bij de uitoefening van hun beroepsactiviteit in vennootschapsvorm. De natuurlijke personen die de vennootschap hebben opgericht, oefenen hun vrij beroep uit als gedelegeerd bestuurder of zaakvoerder. In dat geval behouden zij de volledige aansprakelijkheid verbonden met hun beroepsactiviteit.

De ondernemer krijgt nu de mogelijkheid, bij de uitoefening van een vrij beroep in vennootschapsvorm, zoals voorzien in de wet betreffende de uitoefening van het beroep van architect in het kader van een rechtspersoon van 15 februari 2006, te opteren voor een beperkte aansprakelijkheid, wat de juridische zekerheid ten goede komt. De aansprakelijkheid verbonden aan de uitoefening van het vrij beroep wordt dan ondergebracht bij de rechtspersoon en niet langer bij de natuurlijke persoon die aan de basis staat.

In het geval van de cijferberoepen mag de beoefenaar van een vrij beroep een vennootschap oprichten (en kan hij genieten van de fiscale en sociale voordelen die een vennootschap biedt) en deze vennootschap in het beroepsinstituut inschrijven. De beoefenaar blijft echter persoonlijk de burgerlijke beroepsaansprakelijkheid dragen.

Het ontwerp van wet wil de vrije en geregementeerde cijferberoepen de mogelijkheid geven te genieten van de beperkte aansprakelijkheid die een vennootschap geeft.

EXPOSÉ DES MOTIFS

Ce projet s'inscrit dans la mise en œuvre de la mesure n°15 du Plan fédéral pour les PME, approuvé par le gouvernement le 10 octobre 2008.

Cette mesure du Plan fédéral pour les PME a été structurée en quatre phases. La première phase, relative aux professions du secteur immobilier (les géomètres-experts et les agents immobiliers), a été approuvée en première lecture par le Conseil des ministres du 30 avril 2009. La seconde phase, aujourd'hui proposée, concerne les professions du chiffre (les comptables(-fiscalistes) agréés, les experts-comptables et conseils fiscaux et les réviseurs d'entreprises). Suivront enfin les troisième et quatrième phases relatives aux professions médicales et juridiques.

Ce projet, qui répond à la demande des professions intellectuelles prestataires de services, vise à leur faire bénéficier de la possibilité d'exercer leur activité professionnelle en société et de voir la responsabilité y afférente prise en charge par une personne morale.

Aujourd'hui, la plupart des professions intellectuelles prestataires de services sont soumises à une approche restrictive de l'exercice en société de leur activité professionnelle. Les personnes physiques fondatrices de la société exercent leur profession libérale en tant qu'administrateur délégué ou gérant de la société, mais conservent l'entière responsabilité liée à l'exercice de leur profession.

L'exercice d'une profession libérale en société, tel qu'il est mis en place par loi du 15 février 2006 relative à l'exercice de la profession d'architecte dans le cadre d'une personne morale, offre à l'entrepreneur la possibilité de bénéficier de la responsabilité limitée et contribue donc à augmenter sa sécurité juridique. C'est la personne morale qui assume la responsabilité liée à l'exercice de la profession libérale, et non plus la personne physique qui en est à l'origine.

Dans le cas des professions du chiffre, le titulaire de profession libérale est autorisé à créer une société (et à bénéficier des avantages fiscaux et sociaux que cela implique) et à l'inscrire à l'Institut professionnel mais il continue néanmoins de supporter la responsabilité civile professionnelle à titre personnel.

Le présent projet de loi a pour objectif de permettre aux professions libérales et réglementées du chiffre de bénéficier de la responsabilité limitée qu'offre l'exercice en société.

Het beoefenen van het vrij en gereguleerd economische beroep als rechtspersoon biedt voordelen, zowel voor de klant als voor degene die het beroep uitoefent.

Voor de cliënt is een rechtspersoon in de meeste gevallen beter gewapend om de steeds complexer wordende aspecten van het beroep te trotseren, biedt hij waarborgen van duurzaamheid of tenminste van duur, beschikt hij over meer gevarieerde middelen en overleeft hij de wisselvalligheden van het bestaan (ziekte ...).

Het is een stevigere en transparantere structuur om zelf beter het hoofd te bieden aan de eventuele schulden inzake aansprakelijkheid (bekendmaking van de rekeningen...).

Voor degene die het beroep uitoefent, vergemakkelijkt de uitoefening van het beroep in het kader van een rechtspersoon de overdracht van het klantenbestand op het einde van de loopbaan en voorkomt ze het voortbestaan van een aansprakelijkheid die nog lang na het einde van zijn activiteiten geldt of zelfs op zijn erfgenamen weegt.

ARTIKELGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1

Dit artikel legt de bevoegdheid van de Wetgevende Kamers vast. Dit ontwerp bevat bepalingen over aangelegenheden zoals bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Deze bepaling geeft de Raad van het IAB de mogelijkheid de erkenning van een vennootschap administratief in te trekken indien deze niet meer aan de voorwaarden voldoet, die voor deze erkenning zijn gesteld, in het bijzonder de bepalingen genomen in uitvoering van de artikelen 20, 1°, 20, 3° en 21 van de wet.

Een dergelijke mogelijkheid bestaat al voor de lichamelijke personen, indien deze niet meer voldoen aan de voorwaarden van het artikel 19, 2° van de wet (als gevolg van een faillissement zonder rehabilitatie te hebben verkregen of als gevolg van een uitgesproken straf van meer dan drie maanden gevangenis voor bepaalde economische of fiscale inbreuken (artikel 22 van de wet).

Deze mogelijkheid bestaat niet voor rechtspersonen, voor wie de erkenningsvoorwaarden hoofdzakelijk administratief zijn. Het enige beroep van de Raad, indien een erkende vennootschap niet meer aan de erkenningsvoorwaarden voldoet, is een tuchtverwijzing van

L'exercice de la profession économique libérale et réglementée dans le cadre d'une personne morale présente des avantages tant pour le client que pour le titulaire de la profession.

Pour le client, une personne morale est, dans la plupart des cas, mieux armée pour affronter les aspects de plus en plus complexes de la profession et présente des gages de pérennité ou, à tout le moins, de durée, offre des ressources plus variées et survit aux aléas de l'existence (maladie...).

C'est une structure plus solide mieux à même d'affronter des éventuelles dettes de responsabilité et plus transparente (publicité des comptes...).

Pour le titulaire de la profession, l'exercice de la profession dans le cadre d'une personne morale facilite la transmission de la clientèle en fin de carrière et évite la persistance d'une responsabilité pesant à titre personnel, bien au-delà de la fin des activités, ou sur des héritiers.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 1er

Cet article définit la compétence des Chambres législatives. Ce projet contient des dispositions portant sur des matières visées à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Cette disposition donne au Conseil de l'IEC la possibilité de retirer administrativement l'agrément d'une société, lorsque celle-ci ne satisfait plus aux conditions posées à l'octroi de cet agrément, en particulier les dispositions prises en exécution des articles 20, 1°, 20, 3° et 21 de la loi.

Une telle possibilité existe déjà pour les personnes physiques, lorsque celles-ci ne satisfont plus aux conditions de l'article 19, 2° de la loi (à la suite d'une mise en faillite sans avoir obtenu la réhabilitation, ou bien à la suite du prononcé d'une peine de plus de trois mois de prison pour certaines infractions de type économique et fiscal) (article 22 de la loi).

Elle fait actuellement défaut pour les personnes morales dont les conditions d'agrément sont cependant de nature essentiellement administrative. Le seul recours du Conseil lorsqu'une société agréée ne satisfait plus aux conditions d'agrément, est de la renvoyer en

deze vennootschap eventueel met zijn bestuurders, leden van het IAB.

De administratieve intrekking is een eenvoudiger en sneller procedure, die meer aan de problematiek aangepast lijkt.

Zoals de leden die “natuurlijke personen” zijn, kunnen de rechtspersonen tegen elke beslissing tot intrekking van de hoedanigheid van accountant en/of belastingconsulent hoger beroep instellen bij de in artikel 7 van de wet van 22 april 1999 betreffende de beroepstucht voor accountants en belastingconsulenten bedoelde commissie van beroep (art 23 van de wet). De procedure wordt verduidelijkt in de artikelen 48 tot 51 van het koninklijk besluit van 2 maart 1989 tot vaststelling van het huishoudelijk reglement van het Instituut der Accountants.

Art. 3

De voorgestelde wijzigingen hebben als doel:

1. De draagwijdte van het artikel 32 te verduidelijken door de verplichting te beperken een vertegenwoordiger “natuurlijke persoon” aan te wijzen die is belast met het vervullen van de opdracht in naam van en voor rekening van de vennootschap in het geval dat de vennootschap met een opdracht wordt belast vanonder het monopolie van de accountant.

Om deze draagwijdte te bepalen, wordt verwezen naar de artikelen 34, 2° en 34, 6°, van de wet.

Het doel van de wijziging is de harmonisering met de bepalingen toepasbaar op de bedrijfsrevisoren (overeenkomstig het artikel 16 van de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een instituut van de Bedrijfsrevisoren en organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor, gecoördineerd op 30 april 2007 geldt de verplichting een vertegenwoordiger natuurlijke persoon aan te wijzen alleen indien het bedrijfsrevisorenkantoor met een opdracht wordt belast).

2. De verwijzing naar de openbaarmakingsformaliteiten af te schaffen, die in werkelijkheid op de opdracht van een *financieel commissaris* zijn gericht, die de accountants en de belastingconsulenten niet betreft. Bovendien maakt de afschaffing van dit lid het mogelijk de verwarring in het artikel 32 weg te werken tussen het gebruik van de termen “vertegenwoordiger natuurlijke persoon” en “vertegenwoordiger rechtspersoon”.

3. Overeenkomstig het algemeen doel van het ontwerp draagt de rechtspersoon en niet meer de natuurlijke persoon de burgerlijke en strafrechtelijke

discipline, éventuellement avec son ou ses administrateurs membres de l'IEC.

Le retrait administratif est une procédure plus simple, plus rapide et qui paraît mieux adaptée à la problématique.

Comme pour les membres “personnes physiques”, les personnes morales qui feront l'objet d'une décision de retrait de la qualité d'expert-comptable et/ou de conseil fiscal, disposent d'un recours auprès de la Commission d'appel visée à l'article 7 de la loi du 22 avril 1999 relative à la discipline professionnelle des experts-comptables et des conseils fiscaux (art. 23 de la loi). La procédure est précisée aux articles 48 à 51 de l'arrêté royal du 2 mars 1989 fixant le règlement d'ordre intérieur de l'IEC.

Art. 3

Les modifications proposées ont pour but:

1. De préciser la portée de l'article 32 en limitant l'obligation de désigner un représentant “personne physique” qui est chargé de l'exécution de la mission au nom et pour le compte de la société au cas où une mission relevant du monopole de l'expert-comptable est confiée à la société.

Pour définir cette portée, il est fait renvoi aux articles 34, 2° et 34, 6° de la loi.

Le but de la modification est l'harmonisation par rapport aux dispositions applicables aux réviseurs d'entreprises (conformément à l'article 16 de la loi du 22 juillet 1953 créant un Institut des Réviseurs d'Entreprises et organisant la supervision publique de la profession de réviseur d'entreprises, coordonnée le 30 avril 2007, l'obligation de désigner un représentant personne physique ne s'applique que lorsqu'une mission révisoriale est confiée au cabinet de révision).

2. De supprimer la référence aux formalités de publicité, qui visent en réalité la mission du commissaire aux comptes, qui ne concerne pas les experts-comptables et les conseils fiscaux. En outre, la suppression de cet alinéa permet d'éliminer la confusion qui est présente dans l'article 32 entre l'utilisation des termes “représentant personne physique” et “représentant personne morale”.

3. Conformément à l'objectif général du projet, c'est la personne morale et non plus la personne physique qui supporte la responsabilité civile et pénale. Il convient

aansprakelijkheid. Het past inderdaad dat het stelsel van burgerlijke en strafrechtelijke aansprakelijkheid van de accountant of belastingconsulent "natuurlijke persoon", die de vertegenwoordiger van de vennootschap is, op het stelsel van gemeen recht wordt afgestemd, zoals dat het geval is voor de andere gereguleerde beroepen. Dit artikel verduidelijkt echter dat de vertegenwoordiger natuurlijke persoon dezelfde tuchtrechtelijke verantwoordelijkheid draagt als wanneer hij die opdracht in eigen naam en voor eigen rekening zou uitvoeren.

Art. 4

Dit artikel wil de beroepsbeoefenaar die zijn activiteit als rechtspersoon uitvoert verbieden zijn aansprakelijkheid te beperken in bepaalde gevallen zonder vrijstelling van aansprakelijkheid.

Tot slot blijft de accountant en de belastingconsulent ertoe gehouden zich voor zijn burgerrechtelijke beroeps-aansprakelijkheid te laten verzekeren via een verzekeringsovereenkomst waarvan de bepalingen worden goedgekeurd door de Raad van het Instituut.

Het mandaat van commissaris blijft een opdracht voorbehouden aan de bedrijfsrevisoren, overeenkomstig de bepalingen in het Wetboek van vennootschappen en de wet van 27 juni 1921 betreffende de (I) vzw en de stichtingen.

Art. 5

Dit artikel wil de beroepsbeoefenaar als natuurlijke of rechtspersoon verbieden zijn aansprakelijkheid te beperken in geval van bedrieglijk opzet of met de bedoeling te schaden.

Tot slot blijft de erkende boekhouder(-fiscalist) ertoe gehouden zich voor zijn burgerrechtelijke beroeps-aansprakelijkheid te laten verzekeren via een verzekeringsovereenkomst waarvan de bepalingen worden goedgekeurd door de Raad van het Instituut.

Art. 6

Het past dat het burgerlijk en strafrechtelijk aansprakelijkheidsstelsel van de bedrijfsrevisor natuurlijke persoon, die de permanente vertegenwoordiger van het bedrijfsrevisorenkantoor is, op het stelsel van gemeen recht wordt afgestemd, zoals dat het geval is voor andere gereguleerde beroepen. Het stelsel van gemeen recht, met name betreffende de strafrechtelijke aansprakelijkheid van de rechtspersoon, zal zo kunnen

en effet d'aligner le régime de responsabilité civile et pénale de l'expert-comptable ou conseil fiscal "personne physique" qui est le représentant de la société sur le régime de droit commun, comme c'est le cas pour d'autres professions réglementées. Cet article précise toutefois que le représentant-personne physique encourt la même responsabilité disciplinaire que s'il exerçait cette mission en nom et pour compte propre.

Art. 4

Cet article a pour but d'interdire au titulaire de la profession qui exerce son activité par une personne morale de limiter sa responsabilité dans certains cas précis considérés comme ne pouvant faire l'objet d'une exonération de responsabilité.

Enfin, l'expert comptable et conseil fiscal reste tenu de se faire assurer pour sa responsabilité professionnelle de droit civil par le biais d'une police dont les dispositions sont fixées par le Conseil de l'Institut.

Le mandat de commissaire reste une mission réservée aux réviseurs d'entreprises, conformément aux dispositions du Code des sociétés et de la loi du 27 juin 1921 relative aux A(I)SBL et fondations.

Art. 5

Cet article a pour but d'interdire au titulaire de la profession tant personne physique que personne morale de limiter sa responsabilité en cas d'intention frauduleuse ou à dessein de nuire.

Le comptable(-fiscaliste) agréé reste tenu de se faire assurer pour sa responsabilité professionnelle de droit civil par le biais d'une police dont les dispositions sont fixées par la Conseil national de l'Institut.

Art. 6

Il convient d'aligner le régime de responsabilité civile et pénale du réviseur d'entreprises personne physique qui est le représentant permanent du cabinet de révision sur le régime de droit commun, comme c'est le cas pour d'autres professions réglementées. Le régime de droit commun, qui concerne notamment la responsabilité pénale de la personne morale et/ou, selon les cas déterminés dans le Code pénal, la personne physique,

worden toegepast. Het tuchtrecht blijft ongewijzigd en is eigen aan het beroep van bedrijfsrevisor, rekening houdend met name met de eisen die zijn vastgelegd door de Europese richtlijn 2006/43/EG betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen, die in 2007 in België werd omgezet.

Art. 7

Artikel 17 van de wet houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor, gecoördineerd op 30 april 2007 voorziet dat de aansprakelijkheid van de bedrijfsrevisoren beperkt wordt tot drie miljoen euro voor de uitoefening van opdrachten die hen zijn toevertrouwd door of krachtens de wet. Dit bedrag wordt verhoogd tot 12 miljoen euro voor de uitgeoefende opdrachten bij een genoteerde vennootschap. Het artikel 17 heeft enkel betrekking op de opdrachten toevertrouwd door of krachtens de wet aan de bedrijfsrevisoren.

Het past te verduidelijken dat het gemeen recht van toepassing is op de aansprakelijkheid van de bedrijfsrevisoren voor wat betreft de andere opdrachten die hen zijn toevertrouwd door de wet. Dit is het doel van artikel 17*bis*, eerste lid, ingevoegd in de wet houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en tot organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor, gecoördineerd op 30 april 2007.

Voor de rechtszekerheid bevestigt bovendien het tweede lid van dit artikel 17*bis* uitdrukkelijk dat de bedrijfsrevisoren hun aansprakelijkheid kunnen beperken door een overeenkomst voor de opdrachten andere dan deze die hen zijn toevertrouwd door of krachtens de wet.

Artikel 17*bis*, tweede lid, stelt daarenboven dat het de bedrijfsrevisoren verboden is om zich aan deze aansprakelijkheid te onttrekken in geval van een fout gepleegd met bedrieglijk opzet of met het oogmerk te schaden.

Art. 8

Het eerste lid van artikel 132 van het Wetboek van vennootschappen is opgeheven, omdat die bepalingen met het algemeen stelsel overlappen, bepaald in artikel 16 van de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en tot organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor. Het eerste lid van artikel 132 van het Wetboek van vennootschappen gebruikt bovendien de term "controleopdracht", overigens niet gedefinieerd, in een hoofdstuk dat uitsluitend aan het mandaat van commissaris is gewijd.

trouvera ainsi à s'appliquer. Le régime disciplinaire reste quant à lui inchangé et est spécifique à la profession de réviseur d'entreprises, compte tenu notamment des exigences fixées par la directive européenne 2006/43/CE relative au contrôle légal des comptes transposée en Belgique en 2007.

Art. 7

L'article 17 de la loi créant un Institut des Réviseurs d'Entreprises et organisant la supervision publique de la profession de réviseur d'entreprises, coordonnée le 30 avril 2007, prévoit que la responsabilité des réviseurs est plafonnée à 3 millions d'euros pour l'accomplissement des missions qui leur sont réservées par ou en vertu de la loi. Ce montant est porté à 12 millions d'euros pour les missions effectuées auprès d'une société cotée. L'article 17 ne vise que les missions réservées par ou en vertu de la loi aux réviseurs d'entreprises.

Il convenait de préciser que le droit commun s'applique à la responsabilité des réviseurs d'entreprises pour ce qui concerne les autres missions que celles qui leur sont réservées par la loi. C'est l'objet de l'article 17*bis*, alinéa 1er, inséré dans la loi créant un Institut des Réviseurs d'Entreprises et organisant la supervision publique sur la profession de réviseur d'entreprises, coordonnée le 30 avril 2007.

Pour la sécurité juridique, l'alinéa 2 de cet article 17*bis* confirme en outre expressément que les réviseurs d'entreprises peuvent limiter par contrat leur responsabilité pour les missions autres que celles qui leur sont réservées par ou en vertu de la loi.

L'article 17*bis*, alinéa 2, introduit par ailleurs l'interdiction pour les réviseurs de limiter cette responsabilité en cas de faute commise avec une intention frauduleuse ou à dessein de nuire.

Art. 8

L'alinéa 1er de l'article 132 du Code des sociétés est abrogé car ces dispositions font double emploi avec le régime général prévu à l'article 16 de la loi du 22 juillet 1953 créant un Institut des Réviseurs d'Entreprises et organisant la supervision publique sur la profession de réviseur d'entreprises. L'alinéa 1er de l'article 132 du Code des sociétés utilise en outre le terme "mission de révision", non défini par ailleurs, dans un chapitre consacré uniquement au mandat de commissaire.

De minister van KMO's en Zelfstandigen,

Sabine LARUELLE

De minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen,

Vincent VAN QUICKENBORNE

La ministre des PME et des Indépendants,

Sabine LARUELLE

Le ministre pour l'Entreprise et la Simplification,

Vincent VAN QUICKENBORNE

VOORONTWERP

onderworpen aan het advies van de Raad van State

Voorontwerp betreffende de uitoefening van een gereguleerd cijferberoep door een rechtspersoon

HOOFDSTUK I

Voorafgaande bepalingen

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK II

Wijziging van de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen.

Art. 2

Er wordt een artikel *22bis* in de wet van 22 april 1999 ingevoegd:

“Art. *22bis*. De hoedanigheid van accountant en/of belastingconsulent wordt door het Instituut ingetrokken wanneer aan de voorwaarden voor de toekenning van deze hoedanigheid, zoals door de Koning bepaald in uitvoering van artikel 20, 1°, artikel 20, 3° en artikel 21 van de wet niet meer is voldaan.

De vennootschap wordt vermoed niet meer te voldoen aan de voorwaarden voor de toekenning van de hoedanigheid van accountant en/of belastingconsulent wanneer, na het verstrijken van een termijn van een maand vanaf het verzenden van een aangetekende brief van de Raad waarmee de vennootschap in kennis wordt gesteld van de voorwaarde(n) waaraan zij niet meer voldoet, en van de maatregelen die dienen te worden getroffen om hier opnieuw aan te voldoen, de door de Raad vastgestelde tekortkoming blijft bestaan.

De intrekking van de hoedanigheid van accountant en/of belastingconsulent heeft van rechtswege de weglating op het tableau van de leden van het Instituut tot gevolg.

Een nieuwe toekenning van de hoedanigheid is pas mogelijk als de voorwaarden bedoeld bij artikel 20, 1°, artikel 20, 3° of artikel 21 opnieuw vervuld worden.”

Art. 3

Aan artikel 32 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

— het eerste lid wordt als volgt gewijzigd: “Telkens als een opdracht bedoeld in artikel 34, 2° of in artikel 34, 6° van de wet

AVANT-PROJET DE LOI

soumis à l'avis du Conseil d'État

Avant-projet de loi portant relatif a l'exercice d'une profession libérale et reglementee du chiffre par une personne morale

CHAPITRE 1ER**Dispositions préliminaires**Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

CHAPITRE 2

Modification de la loi du 22 avril 1999 relative aux professions comptables et fiscales

Art. 2

Un article *22bis* dans la loi du 22 avril 1999 est inséré, rédigé comme suit:

“Art. *22bis*. La qualité d'expert-comptable et/ou de conseil fiscal est retirée par l'Institut lorsque les conditions mises à l'octroi de cette qualité, telles que fixées par le Roi en exécution de l'article 20, 1°, de l'article 20, 3° et à l'article 21 de la loi, ne sont plus réunies.

La société est présumée ne plus satisfaire aux conditions mises à l'octroi de la qualité d'expert-comptable et/ou de conseil fiscal lorsque, à l'expiration d'un délai d'un mois à dater de l'envoi d'une lettre recommandée du Conseil l'informant de la ou des conditions qui ne sont plus remplies, et des mesures à prendre afin d'y satisfaire à nouveau, le manquement constaté par le Conseil subsiste.

Le retrait de la qualité d'expert-comptable et/ou de conseil fiscal entraîne de plein droit l'omission du tableau des membres de l'Institut.

Un nouvel octroi de la qualité n'est possible qu'une fois les conditions visées à l'article 20, 1°, à l'article 20, 3° ou à l'article 21 de la loi, sont à nouveau remplies.”

Art. 3

Les modifications suivantes sont introduites à l'article 32:

— le premier alinéa est modifié comme suit: “Chaque fois qu'une mission visée à l'article 34, 2° ou à l'article 34, 6° de la

wordt gegeven aan een vennootschap als bedoeld in artikel 4, 2°, moet die onder haar vennoten, zaakvoerders of bestuurders een vertegenwoordiger-natuurlijke persoon bedoeld in artikel 4, 1°, aanduiden die instaat voor de uitvoering van de opdracht in naam en voor rekening van de vennootschap. Voor die vertegenwoordigers gelden dezelfde voorwaarden en dezelfde tuchtrechtelijke aansprakelijkheid als wanneer hij die opdracht in eigen naam en voor eigen rekening zou vervullen. Die kan haar vertegenwoordiger enkel ontslaan als zij tegelijkertijd zijn opvolger aanstelt.”;

— het tweede en laatste lid wordt opgeheven.

Art. 4

Artikel 33 van de wet wordt vervangen als volgt:

“Art. 33. Externe accountants en externe belastingconsulenten zijn overeenkomstig het gemeen recht aansprakelijk voor de uitoefening van hun professionele opdracht.

Het is hun verboden zich aan deze verantwoordelijkheid te onttrekken, zelfs gedeeltelijk, door een bijzondere overeenkomst, in de volgende gevallen:

a) bij de uitoefening door een externe accountant van een opdracht die door of krachtens de wet wordt toevertrouwd aan de commissaris of bij gebrek aan een commissaris, aan een bedrijfsrevisor of aan een accountant overeenkomstig artikel 17, lid 4 van de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren;

b) in geval van een fout gepleegd met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden.

Zij zijn verplicht zich voor hun burgerlijke beroepsaansprakelijkheid te verzekeren met een polis die is goedgekeurd door de Raad van het Instituut.”.

Art. 5

Artikel 50, § 1, 1° van de wet wordt vervangen als volgt:

“Art. 50, § 1, 1° instaan, in overeenstemming met het gemeen recht, voor de uitvoering van de professionele opdrachten die hij vervult en zijn burgerlijke beroepsaansprakelijkheid verzekeren door een verzekeringsovereenkomst goedgekeurd door de Nationale Raad van het Beroepsinstituut.

Het is hem verboden, zich aan deze aansprakelijkheid te onttrekken, zelfs gedeeltelijk, door een bijzondere overeenkomst in geval van een fout gepleegd met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden.”.

loi est confiée à une société visée à l'article 4, 2°, celle-ci est tenue de désigner parmi ses associés, gérants ou administrateurs un représentant-personne physique visé à l'article 4, 1°, qui est chargé de l'exécution de la mission au nom et pour compte de la société. Ce représentant est soumis aux mêmes conditions et encourt la même responsabilité disciplinaire que s'il exerçait cette mission en nom et pour compte propre. Celle-ci ne peut révoquer son représentant qu'en désignant simultanément son successeur.”;

— le deuxième et dernier alinéa est supprimé.

Art. 4

L'article 33 de la loi est remplacé comme suit:

“Art. 33. Les experts-comptables externes et les conseils fiscaux externes sont responsables de l'accomplissement de leur mission professionnelle conformément au droit commun.

Il leur est interdit de se soustraire à cette responsabilité, même partiellement, par un contrat particulier, dans les cas suivants:

a) lors de l'accomplissement d'une mission exécutée par un expert comptable externe dont l'accomplissement est réservé par ou en vertu de la loi au commissaire ou, en l'absence de commissaire, à un réviseur ou à un expert-comptable conformément à l'article 17, alinéa 4 de la loi du 22 juillet 1953 créant un Institut des Réviseurs d'Entreprises;

b) en cas de faute commise avec une intention frauduleuse ou à des fins de nuire.

Ils sont tenus de faire couvrir leur responsabilité civile professionnelle par un contrat d'assurance approuvé par le Conseil de l'Institut.”.

Art. 5

L'article 50, § 1er, 1° de la loi est remplacé comme suit:

“Art. 50, § 1er, 1° être responsable, conformément au droit commun, de l'accomplissement des missions professionnelles qu'il remplit et faire couvrir sa responsabilité civile par un contrat d'assurance approuvé par le Conseil national de l'Institut professionnel.

Il lui est interdit de se soustraire à cette responsabilité, même partiellement, par un contrat particulier, en cas de faute commise avec une intention frauduleuse ou à des fins de nuire.”.

HOOFDSTUK III

Wijziging van de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor, gecoördineerd op 30 april 2007

Art. 6

Het tweede lid van het artikel 16 van de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en tot organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor wordt vervangen als volgt:

“Voor die vertegenwoordiger gelden dezelfde voorwaarden en dezelfde tuchtrechtelijke aansprakelijkheid als wanneer hij die opdracht in eigen naam en voor eigen rekening zou vervullen”.

Art. 7

Het derde lid van het artikel 16 van de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en tot organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor wordt vervangen als volgt:

“Het bedrijfsrevisorenkantoor kan haar vertegenwoordiger enkel ontslaan als zij tegelijkertijd zijn opvolger aanstelt”.

Art. 8

Het tweede lid van het artikel 17 van de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en tot organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor wordt vervangen als volgt:

“Het is hem verboden om zich aan deze verantwoordelijkheid te onttrekken, zelfs gedeeltelijk, door een bijzondere overeenkomst in geval van een fout gepleegd met bedrieglijk opzet of met het oogmerk te schaden.”

HOOFDSTUK IV

Wijziging van het Wetboek van Vennootschappen

Art. 9

Het eerste lid van het artikel 132 van het Wetboek van Vennootschappen wordt opgeheven en het tweede lid wordt gewijzigd als volgt:

“Art. 132. Voor de aanstelling en de opdrachtbeëindiging van de vaste vertegenwoordiger van het bedrijfsrevisorenkantoor gelden dezelfde bekendmakingsregels als wanneer hij die opdracht in eigen naam en voor eigen rekening zou vervullen”.

CHAPITRE 3

Modification de la loi du 22 juillet 1953 créant un Institut des Réviseurs d'Entreprises et organisant la supervision publique de la profession de réviseur d'entreprises, coordonnée le 30 avril 2007

Art. 6

L'alinéa 2 de l'article 16 de la loi du 22 juillet 1953 créant un Institut des Réviseurs d'Entreprises et organisant la supervision publique sur la profession de réviseur d'entreprises est remplacé comme suit:

“Ce représentant est soumis aux mêmes conditions et encourt la même responsabilité disciplinaire que s'il exerçait cette mission en nom et pour compte propre”.

Art. 7

L'alinéa 3 de l'article 16 de la loi du 22 juillet 1953 créant un Institut des Réviseurs d'Entreprises et organisant la supervision publique sur la profession de réviseur d'entreprises est remplacé comme suit:

“Le cabinet de révision ne peut révoquer son représentant qu'en désignant simultanément son successeur”.

Art. 8

L'alinéa 2 de l'article 17 de la loi du 22 juillet 1953 créant un Institut des Réviseurs d'Entreprises et organisant la supervision publique sur la profession de réviseur d'entreprises est remplacé comme suit:

“Il lui est interdit de se soustraire à cette responsabilité, même partiellement, par un contrat particulier, en cas de faute commise avec une intention frauduleuse ou à des fins de nuire”.

CHAPITRE 4

Modification du Code des Sociétés

Art. 9

L'alinéa 1 de l'article 132 du Code des sociétés est abrogé et l'alinéa 2 du même article est modifié comme suit:

“Art. 132. La désignation et la cessation des fonctions du représentant permanent du cabinet de révision qui a été nommé commissaire sont soumises aux mêmes règles de publicité que s'il exerçait cette mission en nom et pour compte propre”.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
NR. 47.031/1/V
van 4 augustus 2009

DE RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, eerste vakantiekamer, op 10 juli 2009 door de Minister van KMO's en Zelfstandigen verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet "betreffende de uitoefening van een gereguleerd cijferberoep door een rechtspersoon", heeft het volgende advies gegeven:

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹ alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*
* *

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN WET

Het om advies voorgelegde voorontwerp van wet beoogt het mogelijk te maken dat, ingeval beoefenaren van bepaalde gereguleerde intellectuele beroepen hun beroepsactiviteit in vennootschapsvorm uitoefenen, de daarmee verband houdende aansprakelijkheid wordt toegerekend aan de vennootschap en dat derhalve de aansprakelijkheid van de betrokken natuurlijke personen wordt beperkt.

Het ontwerp beoogt de zogeheten cijferberoepen en betreft de boekhouders-fiscalisten, de accountants en de belastingconsulenten (artikelen 2 tot 5), en de bedrijfsrevisoren (artikelen 6 tot 9).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Art. 2

1. Het ontworpen artikel 22*bis* van de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen beoogt uitsluitend het geval waarin een vennootschap is erkend als accountant en/of belastingconsulent. Duidelijkheidshalve schrijve men derhalve in het eerste lid van de ontworpen bepaling: "De hoedanigheid van accountant en/of belastingconsulent toegekend aan een vennootschap wordt door het Instituut ingetrokken ...".

2. De voorwaarden, bedoeld in het tweede lid van het ontworpen artikel 22*bis* van de voornoemde wet, zijn die welke worden vermeld in het eerste lid van dit artikel. Ter wille van de duidelijkheid schrijve men derhalve: "De vennootschap wordt vermoed niet meer te voldoen aan de in het eerste lid vermelde voorwaarden voor de toekenning van ...".

¹ Aangezien het om een voorontwerp van wet gaat, wordt onder rechtsgrond de overeenstemming met hogere rechtsnormen verstaan.

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
N° 47.031/1/V
du 4 août 2009

LE CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre des vacations, saisi par la Ministre des PME et des Indépendants, le 10 juillet 2009, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi "relatif à l'exercice d'une profession libérale et réglementée du chiffre par une personne morale", a donné l'avis suivant:

En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique¹ et l'accomplissement des formalités prescrites.

*
* *

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET DE LOI

L'avant-projet de loi soumis pour avis entend faire bénéficier les titulaires de certaines professions intellectuelles réglementées qui exercent leur activité professionnelle en société de la possibilité d'imputer la responsabilité y afférente à la société et de limiter ainsi la responsabilité des personnes physiques concernées.

Le projet vise les "professionnels du chiffre": les comptables-fiscalistes, les experts-comptables et conseils fiscaux (articles 2 à 5) ainsi que les réviseurs d'entreprises (articles 6 à 9).

EXAMEN DU TEXTE

Art. 2

1. L'article 22*bis* en projet de la loi du 22 avril 1999 relative aux professions comptables et fiscales vise exclusivement le cas où une société est agréée comme expert-comptable et/ou conseil fiscal. Dans un souci de clarté, on écrira donc à l'alinéa 1er de la disposition en projet: "La qualité d'expert-comptable et/ou de conseil fiscal accordée à une société est retirée par l'Institut ...".

2. Les conditions visées à l'alinéa 2 de l'article 22*bis* en projet de la loi précitée sont celles qui sont mentionnées à l'alinéa 1er de cet article. Dans un souci de clarté, on écrira par conséquent: "La société est présumée ne plus satisfaire aux conditions, visées à l'alinéa 1er, mises à l'octroi de ...".

¹ S'agissant d'un avant-projet de loi, on entend par fondement juridique la conformité aux normes supérieures.

Art. 3

1. Men late in de Nederlandse tekst de tweede zin van het ontworpen artikel 32, eerste lid, van de wet van 22 april 1999 aanvangen als volgt: "Voor die vertegenwoordiger gelden dezelfde voorwaarden ...".

2. Ter wille van de leesbaarheid schrijve men in de laatste zin van het ontworpen artikel 32, eerste lid, van de voornoemde wet: "De betrokken vennootschap kan haar vertegenwoordiger enkel ontslaan ...".

3. Aangezien artikel 32 van de wet van 22 april 1999 slechts uit twee leden bestaat, volstaat het om na het tweede streepje van artikel 3 van het ontwerp te schrijven: "Het tweede lid wordt opgeheven".

Art. 4

1. Ter wille van de redactionele eenvormigheid vervange men in de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel 33, tweede lid, van de wet van 22 april 1999, het woord "verantwoordelijkheid" door het woord "aansprakelijkheid". Om dezelfde reden vervange men in de Nederlandse tekst van het derde lid van de ontworpen bepaling het woord "polis" door het woord "verzekeringsovereenkomst", welke term ook wordt gebruikt in het ontworpen artikel 50, § 1, 1°, van de wet van 22 april 1999 (artikel 5 van het ontwerp).

2. Nog in het ontworpen artikel 33, tweede lid, dient onder a) te worden verwezen naar "artikel 17, vierde lid, van de wet houdende oprichting van een instituut van de Bedrijfsrevisoren en organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor, gecoördineerd op 30 april 2007". In geval van een coördinatie van de basis- en de wijzigende wetten, moet immers worden verwezen naar de gecoördineerde tekst en niet naar de basiswet of naar beide teksten.

Verder in het ontwerp dienen derhalve ook het opschrift van hoofdstuk III en de redactie van de inleidende zin van artikel 6 te worden aangepast².

Art. 8

1. Gelet op het bepaalde in artikel 17, eerste lid, van de op 30 april 2007 gecoördineerde wet, moet het ontworpen artikel 17, tweede lid, van die wet aanvangen als volgt: "Het is de bedrijfsrevisoren verboden om ...".

² Ook in de artikelen 7 en 8 van het ontwerp wordt melding gemaakt van de datum en het opschrift van de wet van 22 juli 1953. Artikel 7 dient evenwel te worden samengevoegd met artikel 6 omdat beide bepalingen eenzelfde artikel - artikel 16 van de betrokken wet - beogen te wijzigen, hetgeen vanuit wetgevingstechnisch oogpunt moet gebeuren in eenzelfde wijzigingsbepaling. In artikel 8 - dat artikel 7 dient te worden, gelet op de samenvoeging van de artikelen 6 en 7 - volstaat het te vermelden dat de vervanging wordt beoogd van artikel 17, tweede lid, "van dezelfde wet".

Art. 3

1. On rédigera le début du texte néerlandais de la deuxième phrase de l'article 32, alinéa 1er, en projet de la loi du 22 avril 1999 comme suit: "Voor die vertegenwoordiger gelden dezelfde voorwaarden ...".

2. Dans un souci de lisibilité, on écrira dans la dernière phrase de l'article 32, alinéa 1er, en projet de la loi précitée: "La société concernée ne peut révoquer son représentant ...".

3. Étant donné que l'article 32 de la loi du 22 avril 1999 se compose seulement de deux alinéas, il suffit d'écrire au deuxième tiret de l'article 3 du projet: "Le deuxième alinéa est supprimé".

Art. 4

1. Dans un souci d'uniformité rédactionnelle, on remplacera le mot "verantwoordelijkheid" par le mot "aansprakelijkheid" dans le texte néerlandais de l'article 33, alinéa 2, en projet de la loi du 22 avril 1999. Pour la même raison, on remplacera le mot "polis" par le mot "verzekeringsovereenkomst" dans le texte néerlandais de l'alinéa 3 de la disposition en projet, puisque c'est ce dernier terme qui est utilisé à l'article 50, § 1er, 1°, en projet de la loi du 22 avril 1999 (article 5 du projet).

2. Toujours à l'article 33, alinéa 2, en projet, il y a lieu de faire référence sous a) à "l'article 17, alinéa 4, de la loi créant un Institut des Réviseurs d'Entreprises et organisant la supervision publique de la profession de réviseur d'entreprises, coordonnée le 30 avril 2007". Dans le cas d'une coordination de la loi de base et des lois modificatives, il convient en effet de faire référence au seul texte coordonné, et non à la loi de base ou aux deux textes.

Plus loin dans le projet, il faudra par conséquent adapter aussi l'intitulé du chapitre III et la rédaction de la phrase liminaire de l'article 6².

Art. 8

1. Compte tenu de la rédaction de l'article 17, alinéa 1er, de la loi coordonnée du 30 avril 2007, il convient de commencer l'article 17, alinéa 2, en projet de cette loi comme suit: "Il est interdit aux réviseurs d'entreprises de...".

² Les articles 7 et 8 du projet mentionnent également la date et l'intitulé de la loi du 22 juillet 1953. L'article 7 doit cependant être fusionné avec l'article 6, parce que les deux dispositions entendent modifier un même article - l'article 16 de la loi en question -, ce qui, du point de vue de la légistique, doit se faire dans une seule disposition modificative. À l'article 8 - qui devient l'article 7 compte tenu de la fusion des articles 6 et 7 -, il suffit de viser l'article 17, alinéa 2 "de la même loi".

2. Nog in het ontworpen artikel 17, tweede lid, van de gecoördineerde wet, dient in de Nederlandse tekst het woord "verantwoordelijkheid" te worden vervangen door het woord "aansprakelijkheid".

Art. 9

In tegenstelling tot wat het geval is in de Franse tekst van het ontworpen artikel 132, eerste lid, van het Wetboek van Vennootschappen, wordt in de Nederlandse tekst niet gerefereerd aan de benoeming tot commissaris. Deze discordantie moet worden weggewerkt.

De kamer was samengesteld uit

de Heren

M. Van Damme,	kamervoorzitter, voorzitter,
P. Lemmens,	kamervoorzitter,
J. Clement,	staatsraad,
M. Rigaux,	assessor van de afdeling Wetgeving,

Mevrouw

A.-M. Goossens,	griffier.
-----------------	-----------

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. Depuydt, eerste auditeur-afdelingshoofd.

<i>De griffier,</i>	<i>De voorzitter,</i>
---------------------	-----------------------

A.-M. GOOSSENS	M. VAN DAMME
----------------	--------------

2. Dans le texte néerlandais du même article 17, alinéa 2, en projet de la loi coordonnée, on remplacera le mot "verantwoordelijkheid" par le mot "aansprakelijkheid".

Art. 9

Contrairement au texte français de l'article 132, alinéa 1er, en projet du Code des sociétés, le texte néerlandais ne fait pas référence à la nomination en tant que commissaire. Il y a lieu d'éliminer cette discordance.

La chambre était composée de

Messieurs

M. Van Damme,	président de chambre, président,
P. Lemmens,	président de chambre,
J. Clement,	conseiller d'État,
M. Rigaux,	assesseur de la section de législation,

Madame

A.-M. Goossens,	greffier.
-----------------	-----------

Le rapport a été présenté par M. P. Depuydt, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. M. Van Damme.

<i>Le greffier,</i>	<i>Le président,</i>
---------------------	----------------------

A.-M. GOOSSENS	M. VAN DAMME
----------------	--------------

WETSONTWERP

ALBERT II, KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,

Onze Groet.

Op de voordracht van de minister van kmo's en Zelfstandigen en de minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

De minister van kmo's en Zelfstandigen en de minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen zijn ermee belast het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt, in Onze Naam aan de Wetgevende Kamers voor te leggen en bij de Kamer van volksvertegenwoordigers in te dienen:

HOOFDSTUK 1**Voorafgaande bepalingen****Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK 2**Wijziging van de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen****Art. 2**

In de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen wordt een artikel *22bis* ingevoegd, luidende:

“Art. *22bis*. De hoedanigheid van accountant en/of belastingconsulent toegekend aan een vennootschap wordt door het Instituut ingetrokken wanneer aan de voorwaarden voor de toekenning van deze hoedanigheid, zoals door de Koning bepaald in uitvoering van artikel 20, 1°, artikel 20, 3° en artikel 21 van de wet niet meer is voldaan.

De vennootschap wordt vermoed niet meer te voldoen aan de in het eerste lid vermelde voorwaarden voor de toekenning van de hoedanigheid van accountant en/of belastingconsulent wanneer, na het verstrijken van een

PROJET DE LOI

ALBERT II, ROI DES BELGES,

À tous, présents et à venir,

Salut.

Sur la proposition de la ministre des PME et des Indépendants et du ministre pour l'Entreprise et la Simplification,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

La ministre des PME et des Indépendants et le ministre pour l'Entreprise et la Simplification sont chargés de présenter en Notre Nom aux Chambres législatives et de déposer à la Chambre des représentants le projet de loi dont la teneur suit:

CHAPITRE 1ER**Dispositions préliminaires****Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

CHAPITRE 2**Modification de la loi du 22 avril 1999 relative aux professions comptables et fiscales****Art. 2**

Dans la loi du 22 avril 1999 relative aux professions comptables et fiscales, il est inséré un article *22bis* rédigé comme suit:

“Art. *22bis*. La qualité d'expert-comptable et/ou de conseil fiscal accordée à une société est retirée par l'Institut lorsque les conditions mises à l'octroi de cette qualité, telles que fixées par le Roi en exécution de l'article 20, 1°, de l'article 20, 3° et à l'article 21 de la loi, ne sont plus réunies.

La société est présumée ne plus satisfaire aux conditions visées à l'alinéa 1er, mises à l'octroi de la qualité d'expert-comptable et/ou de conseil fiscal lorsque, à l'expiration d'un délai d'un mois à dater de l'envoi d'une

termijn van een maand vanaf het verzenden van een aangetekende brief van de Raad waarmee de vennootschap in kennis wordt gesteld van de voorwaarde(n) waaraan zij niet meer voldoet, en van de maatregelen die dienen te worden getroffen om hier opnieuw aan te voldoen, de door de Raad vastgestelde tekortkoming blijft bestaan.

De intrekking van de hoedanigheid van accountant en/of belastingconsulent heeft van rechtswege de weglating op het tableau van de leden van het Instituut tot gevolg.

Een nieuwe toekenning van de hoedanigheid is pas mogelijk als de voorwaarden bedoeld bij artikel 20, 1°, artikel 20, 3° of artikel 21 opnieuw vervuld worden.”

Art. 3

Aan artikel 32 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

— het eerste lid wordt als volgt gewijzigd: “Telkens als een opdracht bedoeld in artikel 34, 2° of in artikel 34, 6° van de wet wordt gegeven aan een vennootschap als bedoeld in artikel 4, 2°, moet die onder haar vennoten, zaakvoerders of bestuurders een vertegenwoordiger-natuurlijke persoon bedoeld in artikel 4, 1°, aanduiden die instaat voor de uitvoering van de opdracht in naam en voor rekening van de vennootschap. Voor die vertegenwoordiger gelden dezelfde voorwaarden en dezelfde tuchtrechtelijke aansprakelijkheid als wanneer hij die opdracht in eigen naam en voor eigen rekening zou vervullen. De betrokken vennootschap kan haar vertegenwoordiger enkel ontslaan als zij tegelijkertijd zijn opvolger aanstelt.”

— het tweede lid wordt opgeheven.

Art. 4

Artikel 33 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

“Externe accountants en externe belastingconsulenten zijn overeenkomstig het gemeen recht aansprakelijk voor de uitoefening van hun professionele opdrachten.

Het is hun verboden zich aan deze aansprakelijkheid te onttrekken, zelfs gedeeltelijk, door een bijzondere overeenkomst, in de volgende gevallen:

lettre recommandée du Conseil l’informant de la ou des conditions qui ne sont plus remplies et des mesures à prendre afin d’y satisfaire à nouveau, le manquement constaté par le Conseil subsiste.

Le retrait de la qualité d’expert-comptable et/ou de conseil fiscal entraîne de plein droit l’omission du tableau des membres de l’Institut.

Un nouvel octroi de la qualité n’est possible qu’une fois que les conditions visées à l’article 20, 1°, à l’article 20, 3° ou à l’article 21 de la loi, sont à nouveau remplies.”

Art. 3

Les modifications suivantes sont introduites à l’article 32 de la même loi:

— le premier alinéa est modifié comme suit: “Chaque fois qu’une mission visée à l’article 34, 2° ou à l’article 34, 6° de la loi est confiée à une société visée à l’article 4, 2°, celle-ci est tenue de désigner parmi ses associés, gérants ou administrateurs un représentant-personne physique visé à l’article 4, 1°, qui est chargé de l’exécution de la mission au nom et pour compte de la société. Ce représentant est soumis aux mêmes conditions et encourt la même responsabilité disciplinaire que s’il exerçait cette mission en son nom et pour compte propre. La société concernée ne peut révoquer son représentant qu’en désignant simultanément son successeur.”

— le deuxième alinéa est abrogé.

Art. 4

L’article 33 de la même loi est remplacé par ce qui suit:

“Les experts-comptables externes et les conseils fiscaux externes sont responsables de l’accomplissement de leurs missions professionnelles conformément au droit commun.

Il leur est interdit de se soustraire à cette responsabilité, même partiellement, par un contrat particulier, dans les cas suivants:

1° bij de uitoefening door een externe accountant van een opdracht die door of krachtens de wet wordt toevertrouwd aan de commissaris of bij gebrek aan een commissaris, aan een bedrijfsrevisor of aan een accountant overeenkomstig artikel 17, vierde lid, van de wet houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor, gecoördineerd op 30 april 2007;

2° in geval van een fout gepleegd met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden.

Zij zijn verplicht zich voor hun burgerlijke beroepsaansprakelijkheid te verzekeren met een verzekeringsovereenkomst die is goedgekeurd door de Raad van het Instituut.”

Art. 5

Artikel 50, § 1, 1° van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

“1° instaan, in overeenstemming met het gemeen recht, voor de uitvoering van de professionele opdrachten die hij vervult en zijn burgerlijke beroepsaansprakelijkheid verzekeren door een verzekeringsovereenkomst goedgekeurd door de Nationale Raad van het Beroepsinstituut.

Het is hem verboden, zich aan deze aansprakelijkheid te onttrekken, zelfs gedeeltelijk, door een bijzondere overeenkomst in geval van een fout gepleegd met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden.

Telkens als een opdracht bedoeld in artikel 49 van de wet wordt gegeven aan een door het instituut erkende rechtspersoon, moet die onder haar vennoten, zaakvoerders of bestuurders een door het instituut erkende vertegenwoordiger-natuurlijke persoon aanduiden die instaat voor de uitvoering van de opdracht in naam en voor rekening van deze vennootschap. Voor die vertegenwoordigers gelden dezelfde voorwaarden en dezelfde tuchtrechtelijke aansprakelijkheid als wanneer hij die opdracht in eigen naam en voor eigen rekening zou vervullen.”

1° lors de l'accomplissement d'une mission exécutée par un expert comptable externe dont l'accomplissement est réservé par ou en vertu de la loi au commissaire ou, en l'absence de commissaire, à un réviseur ou à un expert-comptable conformément à l'article 17, alinéa 4 de la loi créant un Institut des Réviseurs d'Entreprises et organisant la supervision publique de la profession de réviseur d'entreprises, coordonnée le 30 avril 2007;

2° en cas de faute commise avec une intention frauduleuse ou à des fins de nuire.

Ils sont tenus de faire couvrir leur responsabilité civile professionnelle par un contrat d'assurance approuvé par le Conseil de l'Institut.”

Art. 5

L'article 50, § 1er, 1° de la même loi est remplacé par ce qui suit:

“1° être responsable, conformément au droit commun, de l'accomplissement des missions professionnelles qu'il remplit et faire couvrir sa responsabilité civile par un contrat d'assurance approuvé par le Conseil national de l'Institut professionnel.

Il lui est interdit de se soustraire à cette responsabilité, même partiellement, par un contrat particulier, en cas de faute commise avec une intention frauduleuse ou à des fins de nuire.

Chaque fois qu'un mandat reposant sur l'article 49 de la loi est accordé à une personne morale agréée par l'Institut, un associé, gérant ou administrateur agréé par l'Institut en tant que personne physique doit être désigné pour la mise en œuvre du mandat au nom et pour le compte de cette société. À ces représentants s'appliquent les mêmes conditions et la même responsabilité disciplinaire que s'ils accomplissaient ce mandat en leur nom et pour leur compte propre.”

HOOFDSTUK 3

Wijziging van de wet houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor, gecoördineerd op 30 april 2007

Art. 6

Het tweede en derde lid van het artikel 16 van de wet houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en tot organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor, gecoördineerd op 30 april 2007, wordt vervangen als volgt:

“Voor die vertegenwoordiger gelden dezelfde voorwaarden en dezelfde tuchtrechtelijke aansprakelijkheid als wanneer hij die opdracht in eigen naam en voor eigen rekening zou vervullen.

Het bedrijfsrevisorenkantoor kan haar vertegenwoordiger enkel ontslaan als zij tegelijkertijd zijn opvolger aanstelt”.

Art. 7

In dezelfde wet wordt een artikel *17bis* ingevoegd, luidende:

“Artikel *17bis*. De bedrijfsrevisoren zijn aansprakelijk overeenkomstig het gemeen recht voor de uitoefening van hun professionele opdrachten andere dan deze die hen zijn toevertrouwd door of krachtens de wet.

Het is de bedrijfsrevisoren verboden om zich aan deze aansprakelijkheid te onttrekken, zelfs gedeeltelijk, door een bijzondere overeenkomst in geval van een fout gepleegd met bedrieglijk opzet of met het oogmerk te schaden.”.

HOOFDSTUK 4

Wijziging van het Wetboek van Vennootschappen

Art. 8

Het eerste lid van het artikel 132 van het Wetboek van Vennootschappen wordt opgeheven en het tweede lid wordt gewijzigd als volgt:

CHAPITRE 3

Modification de la loi créant un Institut des Réviseurs d'Entreprises et organisant la supervision publique de la profession de réviseur d'entreprises, coordonnée le 30 avril 2007

Art. 6

Les alinéas 2 et 3 de l'article 16 de la loi créant un Institut des Réviseurs d'Entreprises et organisant la supervision publique sur la profession de réviseur d'entreprises, coordonnée le 30 avril 2007, sont remplacés par ce qui suit:

“Ce représentant est soumis aux mêmes conditions et encourt la même responsabilité disciplinaire que s'il exerçait cette mission en son nom et pour compte propre.

Le cabinet de révision ne peut révoquer son représentant qu'en désignant simultanément son successeur”.

Art. 7

Dans la même loi, il est inséré un article *17bis* rédigé comme suit:

“Article *17bis*. Les réviseurs d'entreprises sont responsables conformément au droit commun de l'accomplissement de leurs missions professionnelles autres que celles qui leur sont réservées par la loi ou en vertu de celle-ci.

Il est interdit aux réviseurs d'entreprises de se soustraire à cette responsabilité, même partiellement, par un contrat particulier, en cas de faute commise avec une intention frauduleuse ou à des fins de nuire”.

CHAPITRE 4

Modification du Code des Sociétés

Art. 8

L'alinéa 1 de l'article 132 du Code des sociétés est abrogé et l'alinéa 2 du même article est modifié comme suit:

“Art. 132. Voor de aanstelling en de opdrachtbeëindiging van de vaste vertegenwoordiger van het bedrijfsrevisorenkantoor die als commissaris wordt benoemd gelden dezelfde bekendmakingregels als wanneer hij die opdracht in eigen naam en voor eigen rekening zou vervullen.”

Gegeven te Brussel, 12 november 2009

ALBERT

VAN KONINGSWEGE:

De minister van KMO's en Zelfstandigen,

Sabine LARUELLE

De minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen,

Vincent VAN QUICKENBORNE

“Art. 132. La désignation et la cessation des fonctions du représentant permanent du cabinet de révision qui a été nommé commissaire sont soumises aux mêmes règles de publicité que s'il exerçait cette mission en son nom et pour compte propre.”

Donné à Bruxelles, le 12 novembre 2009

ALBERT

PAR LE ROI:

La ministre des PME et des Indépendants,

Sabine LARUELLE

Le ministre pour l'Entreprise et la Simplification,

Vincent VAN QUICKENBORNE

BIJLAGE

ANNEXE

BASISTEKST

Wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen

Art. 32

Telkens als een opdracht wordt gegeven aan een vennootschap als bedoeld in artikel 4, 2°, moet die onder haar vennoten, zaakvoerders of bestuurders een vertegenwoordiger-natuurlijke persoon bedoeld in artikel 4, 1°, aanduiden die instaat voor de uitvoering van de opdracht in naam en voor rekening van de vennootschap. Voor die vertegenwoordigers gelden dezelfde voorwaarden en dezelfde burgerrechtelijke, strafrechtelijke en tuchtrechtelijke aansprakelijkheid als wanneer hij die opdracht in eigen naam en voor eigen rekening zou vervullen, onverminderd de hoofdelijke aansprakelijkheid van de vennootschap die hij vertegenwoordigt. Die kan haar vertegenwoordiger enkel ontslaan als zij tegelijkertijd zijn opvolger aanstelt.

BASISTEKST AANGEPAST AAN HET ONTWERP

Wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen

Art. 22bis

De hoedanigheid van accountant en/of belastingconsulent toegekend aan een vennootschap wordt door het Instituut ingetrokken wanneer aan de voorwaarden voor de toekenning van deze hoedanigheid, zoals door de Koning bepaald in uitvoering van artikel 20, 1°, artikel 20, 3° en artikel 21 van de wet niet meer is voldaan.

De vennootschap wordt vermoed niet meer te voldoen aan de in het eerste lid vermelde voorwaarden voor de toekenning van de hoedanigheid van accountant en/of belastingconsulent wanneer, na het verstrijken van een termijn van een maand vanaf het verzenden van een aangetekende brief van de Raad waarmee de vennootschap in kennis wordt gesteld van de voorwaarde(n) waaraan zij niet meer voldoet, en van de maatregelen die dienen te worden getroffen om hier opnieuw aan te voldoen, de door de Raad vastgestelde tekortkoming blijft bestaan.

De intrekking van de hoedanigheid van accountant en/of belastingconsulent heeft van rechtswege de weglating op het tableau van de leden van het Instituut tot gevolg.

Een nieuwe toekenning van de hoedanigheid is pas mogelijk als de voorwaarden bedoeld bij artikel 20, 1°, artikel 20, 3° of artikel 21 opnieuw vervuld worden.

Art. 32

Telkens als een opdracht bedoeld in artikel 34, 2° of in artikel 34, 6° van de wet wordt gegeven aan een vennootschap als bedoeld in artikel 4, 2°, moet die onder haar vennoten, zaakvoerders of bestuurders een vertegenwoordiger-natuurlijke persoon bedoeld in artikel 4, 1°, aanduiden die instaat voor de uitvoering van de opdracht in naam en voor rekening van de vennootschap. Voor die vertegenwoordiger gelden dezelfde voorwaarden en dezelfde tuchtrechtelijke aansprakelijkheid als wanneer hij die opdracht in eigen naam en voor eigen rekening zou vervullen. De betrokken vennootschap kan haar vertegenwoordiger enkel ontslaan als zij tegelijkertijd zijn opvolger aanstelt.

TEXTE DE BASE

**Loi du 22 avril 1999 relative aux professions
comptables et fiscales**

Art. 32

Chaque fois qu'une mission est confiée à une société visée à l'article 4, 2°, celle-ci est tenue de désigner parmi ses associés, gérants ou administrateurs un représentant-personne physique visé à l'article 4, 1°, qui est chargé de l'exécution de la mission au nom et pour compte de la société. Ce représentant est soumis aux mêmes conditions et encourt les mêmes responsabilités civiles, pénales et disciplinaires que s'il exerçait cette mission en nom et pour compte propre, sans préjudice de la responsabilité solidaire de la société civile qu'il représente. Celle-ci ne peut révoquer son représentant qu'en désignant simultanément son successeur.

TEXTE DE BASE ADAPTÉ AU PROJET

**Loi du 22 avril 1999 relative aux professions
comptables et fiscales**

Art. 22bis

La qualité d'expert-comptable et/ou de conseil fiscal accordée à une société est retirée par l'Institut lorsque les conditions mises à l'octroi de cette qualité, telles que fixées par le Roi en exécution de l'article 20, 1°, de l'article 20, 3° et à l'article 21 de la loi, ne sont plus réunies.

La société est présumée ne plus satisfaire aux conditions visées à l'alinéa 1er, mises à l'octroi de la qualité d'expert-comptable et/ou de conseil fiscal lorsque, à l'expiration d'un délai d'un mois à dater de l'envoi d'une lettre recommandée du Conseil l'informant de la ou des conditions qui ne sont plus remplies et des mesures à prendre afin d'y satisfaire à nouveau, le manquement constaté par le Conseil subsiste.

Le retrait de la qualité d'expert-comptable et/ou de conseil fiscal entraîne de plein droit l'omission du tableau des membres de l'Institut.

Un nouvel octroi de la qualité n'est possible qu'une fois que les conditions visées à l'article 20, 1°, à l'article 20, 3° ou à l'article 21 de la loi, sont à nouveau remplies.

Art. 32

Chaque fois qu'une mission visée à l'article 34, 2° ou à l'article 34, 6° de la loi est confiée à une société visée à l'article 4, 2°, celle-ci est tenue de désigner parmi ses associés, gérants ou administrateurs un représentant-personne physique visé à l'article 4, 1°, qui est chargé de l'exécution de la mission au nom et pour compte de la société. Ce représentant est soumis aux mêmes conditions et encourt la même responsabilité disciplinaire que s'il exerçait cette mission en son nom et pour compte propre. La société concernée ne peut révoquer son représentant qu'en désignant simultanément son successeur.

Voor de aanstelling en de opdrachtbeëindiging van de vaste vertegenwoordiger gelden dezelfde bekendmakingsregels als wanneer hij die opdracht in eigen naam en voor eigen rekening zou vervullen.

Art. 33

Externe accountants en externe belastingconsulenten zijn overeenkomstig het gemeen recht aansprakelijk voor de uitoefening van hun professionele opdracht. Het is hen verboden om zich aan deze verantwoordelijkheid te onttrekken, zelfs gedeeltelijk, door een bijzondere overeenkomst. Zij zijn verplicht zich voor hun burgerlijke beroepsaansprakelijkheid te verzekeren met een polis die is goedgekeurd door de Raad van het Instituut.

Art. 50

§ 1. Om erkend te worden en te blijven als boekhouder of als boekhouder-fiscalist, moet de betrokkene aan volgende voorwaarden voldoen:

1° persoonlijk de verantwoordelijkheid dragen voor iedere bij de uitoefening van het beroep gestelde daad en zijn burgerlijke beroepsaansprakelijkheid verzekeren door een verzekeringsovereenkomst die goedgekeurd werd door de Nationale Raad van het Beroepsinstituut;

Art. 33

Externe accountants en externe belastingconsulenten zijn overeenkomstig het gemeen recht aansprakelijk voor de uitoefening van hun professionele opdrachten. Het is hun verboden zich aan deze aansprakelijkheid te onttrekken, zelfs gedeeltelijk, door een bijzondere overeenkomst, in de volgende gevallen:

1° bij de uitoefening door een externe accountant van een opdracht die door of krachtens de wet wordt toevertrouwd aan de commissaris of bij gebrek aan een commissaris, aan een bedrijfsrevisor of aan een accountant overeenkomstig artikel 17, vierde lid, van de wet houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor, gecoördineerd op 30 april 2007;

2° in geval van een fout gepleegd met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden.

Zij zijn verplicht zich voor hun burgerlijke beroepsaansprakelijkheid te verzekeren met een verzekeringsovereenkomst die is goedgekeurd door de Raad van het Instituut.

Art. 50

§ 1. Om erkend te worden en te blijven als boekhouder of als boekhouder-fiscalist, moet de betrokkene aan volgende voorwaarden voldoen:

1° instaan, in overeenstemming met het gemeen recht, voor de uitvoering van de professionele opdrachten die hij vervult en zijn burgerlijke beroepsaansprakelijkheid verzekeren door een verzekeringsovereenkomst goedgekeurd door de Nationale Raad van het Beroepsinstituut.

Het is hem verboden, zich aan deze aansprakelijkheid te onttrekken, zelfs gedeeltelijk, door een bijzondere overeenkomst in geval van een fout gepleegd met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden.

La désignation et la cessation des fonctions du représentant permanent sont soumises aux mêmes règles de publicité que s'il exerçait cette mission en nom et pour compte propre.

Art. 33

Les experts-comptables externes et les conseils fiscaux externes sont responsables de l'accomplissement de leur mission professionnelle conformément au droit commun. Il leur est interdit de se soustraire à cette responsabilité, même partiellement, par une convention particulière. Ils sont tenus de faire couvrir leur responsabilité civile professionnelle par un contrat d'assurance approuvé par le Conseil de l'Institut.

Art. 50

§ 1er. Pour être et rester agréé comme comptable ou comptable-fiscaliste, l'intéressé doit répondre aux conditions suivantes:

1° assumer personnellement la responsabilité de tout acte professionnel et faire couvrir sa responsabilité civile professionnelle par un contrat d'assurance approuvé par le Conseil national de l'Institut professionnel;

Art. 33

Les experts-comptables externes et les conseils fiscaux externes sont responsables de l'accomplissement de leurs missions professionnelles conformément au droit commun. Il leur est interdit de se soustraire à cette responsabilité, même partiellement, par un contrat particulier, dans les cas suivants :

1° lors de l'accomplissement d'une mission exécutée par un expert comptable externe dont l'accomplissement est réservé par ou en vertu de la loi au commissaire ou, en l'absence de commissaire, à un réviseur ou à un expert-comptable conformément à l'article 17, alinéa 4 de la loi créant un Institut des Réviseurs d'Entreprises et organisant la supervision publique de la profession de réviseur d'entreprises, coordonnée le 30 avril 2007;

2° en cas de faute commise avec une intention frauduleuse ou à des fins de nuire.

Ils sont tenus de faire couvrir leur responsabilité civile professionnelle par un contrat d'assurance approuvé par le Conseil de l'Institut.

Art. 50

§ 1er. Pour être et rester agréé comme comptable ou comptable-fiscaliste, l'intéressé doit répondre aux conditions suivantes:

1° être responsable, conformément au droit commun, de l'accomplissement des missions professionnelles qu'il remplit et faire couvrir sa responsabilité civile par un contrat d'assurance approuvé par le Conseil national de l'Institut professionnel.

Il lui est interdit de se soustraire à cette responsabilité, même partiellement, par un contrat particulier, en cas de faute commise avec une intention frauduleuse ou à des fins de nuire.

2° de deontologische regels, vastgesteld door het Beroepsinstituut naleven;

3° een bijdrage betalen waarvan het bedrag jaarlijks wordt vastgesteld door de Nationale Raad van het Beroepsinstituut binnen de perken en overeenkomstig de modaliteiten voorzien bij het huishoudelijk reglement van het Instituut.

Wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor, gecoördineerd op 30 april 2007

Art. 16

Telkens wanneer een revisorale opdracht wordt toevertrouwd aan een bedrijfsrevisorenkantoor, is dat bedrijfsrevisorenkantoor ertoe gehouden een vertegenwoordiger bedrijfsrevisor natuurlijke persoon te benoemen. Deze bedrijfsrevisor natuurlijke persoon dient als vennoot of anderszins aan dat kantoor verbonden te zijn en belast met de uitvoering van deze opdracht in naam en voor rekening van het bedrijfsrevisorenkantoor. Bij de uitvoering van deze revisorale opdracht, heeft de bedrijfsrevisor natuurlijke persoon die het bedrijfsrevisorenkantoor vertegenwoordigt alleen de handtekeningbevoegdheid voor rekening van het bedrijfsrevisorenkantoor.

Deze vertegenwoordiger moet aan dezelfde voorwaarden voldoen en is burgerrechtelijk, strafrechtelijk en tuchtrechtelijk aansprakelijk alsof hij zelf de betrokken opdracht in eigen naam en voor eigen rekening zou volbrengen, onverminderd de hoofdelijke aansprakelijkheid van het bedrijfsrevisorenkantoor dat hij vertegenwoordigt.

Telkens als een opdracht bedoeld in artikel 49 van de wet wordt gegeven aan een door het instituut erkende rechtspersoon, moet die onder haar vennoten, zaakvoerders of bestuurders een door het instituut erkende vertegenwoordiger-natuurlijke persoon aanduiden die instaat voor de uitvoering van de opdracht in naam en voor rekening van deze vennootschap. Voor die vertegenwoordigers gelden dezelfde voorwaarden en dezelfde tuchtrechtelijke aansprakelijkheid als wanneer hij die opdracht in eigen naam en voor eigen rekening zou vervullen.

2° de deontologische regels, vastgesteld door het Beroepsinstituut naleven;

3° een bijdrage betalen waarvan het bedrag jaarlijks wordt vastgesteld door de Nationale Raad van het Beroepsinstituut binnen de perken en overeenkomstig de modaliteiten voorzien bij het huishoudelijk reglement van het Instituut.

Wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor, gecoördineerd op 30 april 2007

Art. 16

Telkens wanneer een revisorale opdracht wordt toevertrouwd aan een bedrijfsrevisorenkantoor, is dat bedrijfsrevisorenkantoor ertoe gehouden een vertegenwoordiger bedrijfsrevisor natuurlijke persoon te benoemen. Deze bedrijfsrevisor natuurlijke persoon dient als vennoot of anderszins aan dat kantoor verbonden te zijn en belast met de uitvoering van deze opdracht in naam en voor rekening van het bedrijfsrevisorenkantoor. Bij de uitvoering van deze revisorale opdracht, heeft de bedrijfsrevisor natuurlijke persoon die het bedrijfsrevisorenkantoor vertegenwoordigt alleen de handtekeningbevoegdheid voor rekening van het bedrijfsrevisorenkantoor.

Voor die vertegenwoordiger gelden dezelfde voorwaarden en dezelfde tuchtrechtelijke aansprakelijkheid als wanneer hij die opdracht in eigen naam en voor eigen rekening zou vervullen.

2° respecter les règles de déontologie élaborées par l'Institut professionnel;

3° payer une cotisation dont le montant est annuellement fixé par le Conseil national de l'Institut professionnel dans les limites et selon les modalités fixées par le règlement d'ordre intérieur de l'Institut.

Loi du 22 juillet 1953 créant un Institut des Réviseurs d'Entreprises et organisant la supervision publique de la profession de réviseur d'entreprises, coordonnée le 30 avril 2007

Art. 16

Chaque fois qu'une mission révisoriale est confiée à un cabinet de révision, ce cabinet de révision est tenu de désigner un représentant réviseur d'entreprises personne physique. Ce réviseur d'entreprises personne physique doit être en relation avec ce cabinet en tant qu'associé ou autre, et chargé de l'exécution de ladite mission au nom et pour compte du cabinet de révision. Dans l'exécution de cette mission révisoriale, le réviseur d'entreprises, personne physique, qui représente le cabinet de révision, détient seul le pouvoir de signature pour le compte du cabinet de révision.

Ce représentant est soumis aux mêmes conditions et encourt les mêmes responsabilités civiles, pénales et disciplinaires que s'il exerçait cette mission en nom et pour compte propre, sans préjudice de la responsabilité solidaire du cabinet de révision qu'il représente.

Chaque fois qu'un mandat reposant sur l'article 49 de la loi est accordé à une personne morale agréée par l'Institut, un associé, gérant ou administrateur agréé par l'Institut en tant que personne physique doit être désigné pour la mise en œuvre du mandat au nom et pour le compte de cette société. À ces représentants s'appliquent les mêmes conditions et la même responsabilité disciplinaire que s'ils accomplissaient ce mandat en leur nom et pour leur compte propre.

2° respecter les règles de déontologie élaborées par l'Institut professionnel;

3° payer une cotisation dont le montant est annuellement fixé par le Conseil national de l'Institut professionnel dans les limites et selon les modalités fixées par le règlement d'ordre intérieur de l'Institut.

Loi du 22 juillet 1953 créant un Institut des Réviseurs d'Entreprises et organisant la supervision publique de la profession de réviseur d'entreprises, coordonnée le 30 avril 2007

Art. 16

Chaque fois qu'une mission révisoriale est confiée à un cabinet de révision, ce cabinet de révision est tenu de désigner un représentant réviseur d'entreprises personne physique. Ce réviseur d'entreprises personne physique doit être en relation avec ce cabinet en tant qu'associé ou autre, et chargé de l'exécution de ladite mission au nom et pour compte du cabinet de révision. Dans l'exécution de cette mission révisoriale, le réviseur d'entreprises, personne physique, qui représente le cabinet de révision, détient seul le pouvoir de signature pour le compte du cabinet de révision.

Ce représentant est soumis aux mêmes conditions et encourt la même responsabilité disciplinaire que s'il exerçait cette mission en son nom et pour compte propre.

Laatstgenoemde mag zijn vertegenwoordiger niet ontslaan zonder tegelijk een opvolger te benoemen.

Het bedrijfsrevisorenkantoor kan haar vertegenwoordiger enkel ontslaan als zij tegelijkertijd zijn opvolger aanstelt.

Art. 17bis

De bedrijfsrevisoren zijn aansprakelijk overeenkomstig het gemeen recht voor de uitoefening van hun professionele opdrachten andere dan deze die hen zijn toevertrouwd door of krachtens de wet.

Het is de bedrijfsrevisoren verboden om zich aan deze aansprakelijkheid te onttrekken, zelfs gedeeltelijk, door een bijzondere overeenkomst in geval van een fout gepleegd met bedrieglijk opzet of met het oogmerk te schaden.

Wetboek van vennootschappen

Art. 132

Telkens wanneer een controleopdracht wordt toevertrouwd aan een bedrijfsrevisorenkantoor zoals bedoeld in artikel 2, 2° van de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut der Bedrijfsrevisoren en organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor, moet deze onder de personen, bedrijfsrevisoren die ermee verbonden zijn en die de hoedanigheid van zaakvoerder, bestuurder, vennoot of een andere hoedanigheid hebben in het bedrijfsrevisorenkantoor een vertegenwoordiger benoemen die belast wordt met de uitvoering van de opdracht in naam en voor rekening van het bedrijfsrevisorenkantoor. Deze vertegenwoordiger moet aan dezelfde voorwaarden voldoen en is burgerrechtelijk, strafrechtelijk en tuchtrechtelijk aansprakelijk alsof hij zelf de betrokken opdracht in eigen naam en voor eigen rekening zou volbrengen, onverminderd de hoofdelijke aansprakelijkheid van het kantoor dat hij vertegenwoordigt. Deze laatste mag zijn vertegenwoordiger niet ontslaan zonder tegelijk een opvolger te benoemen.)

Voor de benoeming en beëindiging van de opdracht van de vaste vertegenwoordiger gelden dezelfde regels van openbaarmaking alsof hij deze opdracht in eigen naam en voor eigen rekening zou vervullen.

Wetboek van vennootschappen

Art. 132

Voor de aanstelling en de opdrachtbeëindiging van de vaste vertegenwoordiger van het bedrijfsrevisorenkantoor die als commissaris wordt benoemd gelden dezelfde bekendmakingsregels als wanneer hij die opdracht in eigen naam en voor eigen rekening zou vervullen.

Celui-ci ne peut révoquer son représentant qu'en désignant simultanément son successeur.

Le cabinet de révision ne peut révoquer son représentant qu'en désignant simultanément son successeur.

Art. 17bis

Les réviseurs d'entreprises sont responsables conformément au droit commun de l'accomplissement de leurs missions professionnelles autres que celles qui leur sont réservées par la loi ou en vertu de celle-ci.

Il est interdit aux réviseurs d'entreprises de se soustraire à cette responsabilité, même partiellement, par un contrat particulier, en cas de faute commise avec une intention frauduleuse ou à des fins de nuire

Code des Sociétés

Art. 132

Chaque fois qu'une mission de révision est confiée à un cabinet de révision vise par l'article 2, 2° de la loi du 22 juillet 1953 créant un Institut des Réviseurs d'Entreprises, celui-ci est tenu de désigner parmi les personnes, réviseurs d'entreprises, avec lesquelles il est en relation et qui ont la qualité de gérant, administrateur, associé ou autre, auprès du cabinet de révision, un représentant chargé de l'exécution de cette mission au nom et pour compte du cabinet. Ce représentant est soumis aux mêmes conditions et encourt les mêmes responsabilités civiles, pénales et disciplinaires que s'il exerçait cette mission en nom et pour compte propre, sans préjudice de la responsabilité solidaire du cabinet qu'il représente. Celui-ci ne peut révoquer son représentant qu'en désignant simultanément son successeur.

La désignation et la cessation des fonctions du représentant permanent sont soumises aux mêmes règles de publicité que s'il exerçait cette mission en nom et pour compte propre.

Code des Sociétés

Art. 132

La désignation et la cessation des fonctions du représentant permanent du cabinet de révision qui a été nommé commissaire sont soumises aux mêmes règles de publicité que s'il exerçait cette mission en son nom et pour compte propre.